
[2008-13-RE](#)

CAUSA 2008-13-RE

Número de registre 189-2008. Recurs d'empara

AUTE DEL 6 D'OCTUBRE DEL 2008

BOPA núm. 76, del 22 d'octubre del 2008

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 d'abril del 2008, per la representació processal de les Sres. Oi Ting Yung i Wai Mei Lam, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 4 de gener del 2008 i contra l'aute del 6 de març del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia per haver-se produït una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs i que dicti una sentència que retrotregui les actuacions al moment de dictar sentència per part del Tribunal Superior de Justícia per tal que en dicti una altra que no vulneri els drets constitucionals esmentats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 23 d'abril del 2008;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Miñón;

Antecedents

Primer

El 2 d'agost del 2007, el Tribunal de Corts va absoldre les Sres. Oi Ting Yung i Wai Mei Lam del delictes major de ser membre, exercint una activitat rellevant, d'una associació il·lícita, però les va condemnar, com a responsables penals en concepte d'autores, del delictes major de creació de moneda inautèntica en concurs amb els delictes d'introducció de moneda i posada en circulació de moneda inautèntica, a la pena de 6 anys i 6 mesos de presó i en concepte d'autores del delictes major de creació i ús de document públic fals, a la pena d'1 any de presó. També se'ls hi va imposar la pena complementària d'expulsió per una durada de 20 anys.

Segon

Tant el Ministeri Fiscal com la defensa de les condemnades van presentar sengles recursos d'apel·lació.

El 4 de gener del 2008, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què estimava parcialment els recursos esmentats, revocava parcialment la sentència del 2 d'agost del 2007 del Tribunal de Corts en el sentit de condemnar les Sres. Oi Ting Yung i Wai Mei Lam com a responsables penals en concepte d'autores, sense circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena de 3 mesos de presó pel delictes major de creació de moneda inautèntica en concurs amb els delictes d'introducció de moneda i posada en circulació de moneda inautèntica, a la pena de 3 mesos de presó pel delictes major de creació i ús de document públic fals i confirmava la resta de pronunciaments.

Tercer

La defensa va presentar un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havien vulnerat els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució. El 6 de març del 2008, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual va desestimar aquest incident.

Quart

L'1 d'abril del 2008, la representació processal de les Sres. Oi Ting Yung i Wai Mei Lam va presentar un recurs d'empara en què manifesta que les resolucions de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia esmentades vulneren el seu dret a la defensa i el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en dret. Efectivament, en primer lloc, segons el parer d'aquesta part, interpretar que signar una targeta de crèdit falsa constitueix un delictes de creació de moneda falsa traspassa amb escreix qualsevol sentit literal del tipus i, per tant, manca d'un mínim legalisme en la conducta a sancionar. El principi de legalitat imposa un cert grau de precisió de la llei penal i exigeix que determini d'una forma diferenciada les diverses conductes punibles així com les penes que se'n derivin.

En segon lloc, discrepa de la consideració per part dels tribunals ordinaris que les conductes imputades a les recurrents constitueixin delictes autònoms i separats i al·lega que tots els il·lícits realitzats tenen la mateixa finalitat i, per tant, cal aplicar l'article 9.2.2 o 4 (que disposen que la norma subsidiària s'aplica solament en defecte de la principal, tant si es declara expressament la subsidiarietat com si es dedueix del text de la llei i que en defecte dels criteris anteriors, la norma penal més greu exclou les que castiguen el fet amb una pena menor) i no el concurs aparent de les normes penals.

Afegeix que pel fet d'aplicar l'agreujant de l'article 431.3 no és necessari aplicar l'article 360 del Codi penal, cosa que implicaria sancionar dues vegades la mateixa conducta i vulneraria el principi de non bis in idem.

Per acabar, aquesta part demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit aquest recurs i que dicti una sentència que retrotregui les actuacions al moment de dictar sentència per part del Tribunal Superior de Justícia per tal que en dicti una altra que no vulneri els drets constitucionals esmentats.

Cinquè

El 23 d'abril del 2008, el Ministeri Fiscal va presentar un informe mitjançant el qual s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè el que realment pretenien les recurrents era una revisió i reforma de les consideracions jurídiques adoptades en les resolucions objecte de recurs, que estan fonamentades jurídicament i que no són arbitràries, per tant, no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

El Ministeri Fiscal recorda que el delictes d'associació il·lícita és un delictes específic i que els fets comesos per les recurrents són constitutius d'aquest delictes, a més dels altres delictes previstos per l'article 431.3 a). No hi ha cap doble sanció.

El Ministeri Fiscal destaca que el Tribunal Superior de Justícia va precisar de manera expressa la definició de l'associació il·lícita "una estructura sòlida que dóna a cadascú un paper i sobretot una actuació diferent i complementària de la dels altres" i l'agreujant de pertànyer a un grup organitzat està lligat amb el delictes d'associació il·lícita, sense que hi hagi cúmul ideal d'infraccions, ja que el valor protegit és diferent.

Així mateix considera que, com encertadament ho fa la sentència objecte de recurs, cal aplicar l'article 58 del Codi penal, sense que una pena absorbeixi l'altra.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2008-13-RE.

Fonament jurídic únic

Les al·legacions de les recurrents en via d'empara, són fonamentalment dues:

D'una banda, consideren que el fet d'equiparar la confecció i la signatura d'una targeta de crèdit al delictes de falsificació de moneda, excedeix el tipus penal corresponent i, per consegüent, vulnera el principi de legalitat, establert per l'article 9 de la Constitució. D'altra banda, consideren que la punició separada de dues figures delictives, unides intencionalment pel fet que una és l'instrument o el mitjà per a la consecució de l'altra, vulnera el principi de non bis in idem que s'entén com a fonamental en l'ordenament penal.

Pel que fa a la primera al·legació, es prescindeix dels termes de la llei aplicable al cas, el Codi penal, l'article 40 del qual considera inclòs en el concepte de moneda, les targetes de crèdit o de dèbit i els xecs de viatge, de manera que la seva falsificació recau dins les previsions de l'article 431 de la mateixa norma, article que va ser aplicat pel jutge penal. Per tant, no existeix cap vulneració del principi de tipicitat.

Pel que fa a la segona al·legació, els articles 359 i 360 del mateix Codi contempnen l'associació il·lícita com un tipus penal autònom, independent del delictes per la consecució del qual aquesta associació orienti les seves activitats i, és clar, que en la doctrina penal, l'autonomia dels tipus i la independència del seu tractament no s'elimina per l'enllaç intencional de l'un amb l'altre. Per tant, tampoc s'ha vulnerat el principi de non bis in idem.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2008-13-RE, interposat per la representació processal de les Sres. Oi Ting Yung i Wai Mei Lam, contra la sentència del 4 de gener del 2008 i contra l'aute del 6 de març del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

No hi ha condemna expressa en costes per no existir parts contràries.

Tercer

Notificar aquest aute a la representació processal de les recurrents, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Quart

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 6 d'octubre del 2008.

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

President

Vicepresident

Miguel Herrero de Miñón

Didier Maus

Magistrat

Magistrat